

ЯНА ГУЛ ҲАЁТГА ЮЗИМНИ ТУТДИМ

Иқбол МИРЗО, Ўзбекистон Халқ шоири

БИР КУНИ

Бир куни дарахтни тарк этар япроқ,
Яланғоч новдалар титрар асабий.
Висол оқибати ҳижрондир, бироқ,
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни ўзанин ташлайди дарё,
Саҳролар гул бўлар, водийлар — саҳро.
Елкамдан кетмайди хушбўйинг асло...
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни юлдузлар учар пойма-пой,
Сайёралар топар ўзга жойдан жой.
Бир куни Заминни ташлаб кетар Ой,
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни ўзидан тонар Кун аён,
Лаҳзада руҳ билан видолашар жон.
Фақат сен кетмайсан мендан ҳеч қачон!
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

ШОГИРД

Устозга гул тутган баъзи нокаслар
Мушт кўтариб келар шогирд қасдига.
Устозга тишлари ўтмаган пастлар
Шогирдга ташланар хуморбосдига.

Ҳаёт чидаганга чиққан, жон жўра,
Кимнинг мушти, кимнинг юраги қадоқ.
Ҳаёт мактабида устоздан кўра
Ғанимлари сабоқ бераркан кўпроқ.

БАҲОРНИНГ ИЛК КУНИ

Баҳорнинг илк куни - биринчи мартда
Сени учратгандим биринчи марта...

Ҳовуридан тушди қаҳратон қаҳри,
Тумандай тарқади изғирин заҳри.

Баҳорнинг элчиси бўлиб турардинг,
Нафис тароватга тўлиб турардинг.

Аммо атрофингда анов бировлар,
Ивирсиб юрарди кўнгли қировлар.

Ҳа-да, турки совуқ, қиш бандалари,
Бор-ку ишқдан озод иш бандалари.

Гуллаётганимдан ҳайрон эдилар,
Одоблигим кўриб вайрон эдилар.

Аммо найлайинки, аслинг билмасдим,
Найлайинки, кўнгил фаслинг билмасдим.

Билмасдим, борлигим сездингми, баҳор?
Интизор, зорлигим сездингми, баҳор?

Аммо авайлайман шу ширин дардни,
Илк марта гул тутган биринчи мартни...

ЎЗИНГДАН ОЛДИНДА ЮР

Жамла, йиғвол ўзингни,
Ўзингни мустаҳкам кур!
Бериб қўйма тизгинни,
Ўзингдан олдинда юр!

Давр чопсин изингдан,
Чўғ сачрасин сўзингдан.
Ортда қолма ўзингдан,
Ўзингдан олдинда юр!

Ўв, бола, демасинлар,
Тез бўл-а, демасинлар,
Э, ўл-а, демасинлар,
Ўзингдан олдинда юр!

Қадамларни санама,
Он, дамларни санама,
Одамларни санама,
Ўзингдан олдинда юр!

Ҳақ йўлин тутай десанг,
Одамдай ўтай десанг,
Бобонгга етай десанг
Ўзингдан олдинда юр!

БОЛА-ЧАҚА

"Мен кетдим!" — деди Широқ,
Бу сўнгги қарор эди.
Сен ҳам борардинг, бироқ
Бола-чақанг бор эди.

Туғ кўрарди эр Тўнга,
Кетди Зарафшон бўйлаб.
Секин қайтдинг отринга
Бола-чақанг ўйлаб.

Бола-чақа деб сотдинг
Ёвга Юрт оғасини.
Ичкаридан кулатдинг
Тошканд дарвозасини.

Сен ҳам одамсан наҳот?
Ўрнинг йўғу бордайсан.
Дўппи тор келган заҳот
Бола-чақам бор дейсан.

Қуритардим зотингни,
Ўтирмасдан шеър сўйла.
Айтолмайман отингни
Бола-чақамни ўйлаб...

ҚАЙДАДИР

Жонки, тополмас оромин, орому жоним қайдадир?
Оромни жондан айирган оромижоним қайдадир?

Озоридан минг ўргилиб, кетмас здимку қошидан,
Энди дегайман ўртаниб, қоши камоним қайдадир?

Ўтдими даврим дебон дардим зиёда кун сайин,
Давру даврон гултожи аввалзамоним қайдадир?

Пойига гуллар сочиб, жоним пойандоз йўлига,
Руҳими тез айлаган руҳи равоним қайдадир?

Неча ой хуфтон дилим, тундек қоронғу кундузим,
Кўнглима ёғду сочар моҳи тобоним қайдадир?

Ким сўрар ишқда товон, бошдан товоним бўлди чўғ,
Ёр демас, сўрмайди ҳеч ул нотавоним қайдадир?

Ўзлари яхши, вале сўзи ёмондир бунчалар,
Иқболинг дер, зй худо, яхши-ёмоним қайдадир?

ҚАРЗ

Уёқдан олиб буён
Узатяпсан тинмасдан.
Эй симёғоч, фоизга
Қарз олдингми билмасдан.

КЎҲНА ҲАҚИҚАТ

"Зўрдан зўр чиқади!", ҳайқирди кимдир,
"Зўрдан зўр чиқади!", деди ҳавойи.
"Ҳақ гап!" тиззасига муштлади Темур,
"Маъқул!", деб жилмайиб қўйди Навоий.

КАММИ?

Куюнчагим, куюнма,
Куйиб кетганлар камми?
Дийдорга тўймай жондан
Тўйиб кетганлар камми?

Ёрмозорда ёр қатор
Армон қучоқлаб ётар.
Бошига сочиб тупроқ
Уйиб кетганлар камми?

Кимгадир жуфтиҳалол,
Вале толеи увол,
Гул умрини келида
Туйиб кетганлар камми?

Юрак-бағри ззилиб,
Киприкка ёш тизилиб,
Ёр исмини ўғлига
Қўйиб кетганлар камми?

Кўнглимни бузма, знди,
Кўнглимни ззма, знди,
Тўйдан кейин зрини
Суйиб кетганлар камми?

МЕЪЁР

Ёмғир меъёридан ошмасин, илло,
Ёгин айланмасин жалага, селга.
Оби ҳаёт бошга бўлмасин бало,
Оби раҳмат кулфат сочмасин элга.

Илоҳим, ҳаддидан ошмасин шамол,
Эпкин айланмасин довул, бўронга,
Буғдойпояларим топмасин завол,
Заҳматлар етмасин деҳқон, чўпонга.

Ўчокқа мос бўлсин ўтин ва қалов,
Турмушга зарурат гулхан зрта-кеч,
Лекин ўчоғидан тошмасин олов,
Еру кўкни тутун қопламасин ҳеч!

Меъёрида ширин нозу неъмат ҳам,
Эви билан бўлсин зркалик, шўхлик.
Ҳеч қачон ҳаддидан ошмасин одам,
Бугун шунга боғлиқ борлик ё йўқлик.

БУЛОҚ

Булоқ кўзёшининг асл асоси
Анов чўққиларда, туманли тоғда.
Менинг ғуссаларим манбаи, рости,
Ўсмирлик ёшимда, жуда йироқда.

Булоқ кўзёшидан тиникиб ичиб,
Чанқоғи босилиб, йўлчи миннатдор.
Шеърларимни ўқиб, ёришиб ичи
Яна севиб қопти, дегувчи ҳам бор.

МАКТУБ

Сендан мактуб олдим: бўм-бўш бир варақ,
Юрак сенсиз бўм-бўш деганингми бу?
Ёки оқ ниятга ёзувсиз бир шарҳ,
Ёки бўш кўнглимга тутдингми кўзгу?

Ёки муз ўлкасин зслатиб шундоқ
Ёдга солмоқчисан қиш-қаҳратонни?
Ёки совуганман дедингми мутлоқ,
Беҳуда ўтларга солма деб жонни.

Менга хат ёз деган бўлсанг, зҳтимол...
Ипак қоғозингга лабимни босдим.
Кўчамда шовуллаб оқаркан шамол,
Сенинг мактубингга шу шеърни ёздим.

НАЗАР

Битта дарахтга қараб
Бири танбур кўряпти,
Бири тандир кўряпти.

Битта тулпорга қараб
Бири наслини ўйлар,
Бири қазини ўйлар.

Битта чаманга қараб
Бири гулни кўряпти,
Бири пулни кўряпти.

Битта сулуvgа қараб
Бири бахтли бўлсин дер,
Бири менга қолсин дер.

Битта гўдакка қараб
Бири келажак дейди,
Бири сўлажак дейди.

Бири бирига қараб...
Бирда шайтон кўринар,
Бирда инсон кўринар.

Китоб дунёси газетасидан олинди